

IPK:n hurmos jatkui – nyt sai kyytiä Ketterä. **Sivu 17**

IISALMEN SANOMAT

Sunnuntaina 20. tammikuuta 2019

Viikko 3, nro 17, 94. vuosikerta.
Irtonumero 2,00 euroa.

Uutiset

JANI HAANKETO

Uutiset

TIINA TYNKKYNNEN-HIETA

Koulutus on yksi lääke alueen työvoimapulaan

Kokoomuksen Markku Eestilän mielestä pula osaavista työntekijöistä on Ylä-Savossa kroonisen. **Sivu 4**

Ihmiset

Vesa Heilala tahtoo matkalle avaruuteen

Iisalmelaislähtöinen Vesa Heilala harasti nuorena purjehdusta ja moottoripyöräilyä. Nyt hän suuntaa kohti avaruutta. **Sivut 8-9**

Kaikki sulassa sovussa

Iisalmen rantaladulla laturaivosta ei ole ollut tietoaakaan. Kaikki mahtuvat sovussa kulkemaan. **Sivut 2-3**

SAO
Suomen Arvo-Ostot Oy

NYT KÄTEISTÄ HELPOSTI!

- Ostamme jalometallia, myös käytetyt kulta- ja hopeaesineet, pöytähopeat, hammaskulta, kunniamerkit yms. arvotavaraa
- Maksuton arviointi • Maksamme heti käteisellä

OSTAMME

Romuhopeaa
Vanhat rahat
Kellot
Romukultaa

OLEMME NYT OSTOAUTOLLA

Tervetuloa paikan päälle
Tiistaina 22.1. ja keskiviikkona 23.1.
klo. 10.00-17.00
K-CITYMARKET IISALMI
Eteläntie, 74130 IISALMI
040 758 7499 www.arvo-ostot.fi

*Avaamme Vieremällä ma 21.1.
Kahvitarjoilu klo 9.30-16
Tutustumistarjouksia koko perheelle,
Tervetuloa!*

Pukimo pukee palvelen perheen

Petterintie 2 liikehuoneisto 1 (vanha apteekin tila)
74200 Vieremä
Puh. 010 3389 250
www.pukimofanni.fi
Palvelemme ma-pe 9.30-16.30 la 9.30-14

IISALMEN SANOMAT
SUNNUNTAI

20. TAMMIKUUTA 2019

NIMIPÄIVÄT

Tänään: Sebastian
Ortodoksit: JehkiHuomenna: Aune,
Oona, Auni ja Netta
Ortodoksit: Aune,
Auni, Jouko, Jouni,
Maks, Maksima,
Valeri, Vesa ja Visa

PÄIVÄN SANA

Jeesus sanoi palvelijoille: "Täyttäkää astiat vedellä", ja he täyttivät ne reunoja myöten. Sitten hän sanoi: "Ottakaa nyt siitä ja viekää pitojen valvojalle", ja he veivät.

JOH. 2:7-8

SAVOLAESITTAEN

Oppia on ikä kaekki.

Iisalmelaissyntyinen Vesa Heilala on yksi kolmesta suomalaisesta, joka on varannut lennon ensimmäiselle avaruuslennolle. Heilalan lapsuuskuvasaa koko perhe Iisalmessa.

Vesa Heilala rakensi Suomalaisen Astronautin auton vuonna 2012. Auto on hänellä arkikäytössä ja se on ollut esillä näyttelyissä, kuten American Car Show:ssa ja Lahden Jenkkiautonäyttelyssä.

Kohti
ääretöntä
ja nopsaan
takaisinIisalmi oli hyvä laukaisualusta
avaruusraketin kyydistä
haaveilevalle pienelle pojalle.AVARUUS-
MATKAILU

Tarja Tikkanen

– Suattaapa ollakin, kuuluu vastaus puhelinkeskustelun avaukseen: "Mahtaako langan päässä olla itse suomalainen astronautti Heilala?"

Iisalmi on noussut maan kartalle monesta muustakin syystä, mutta ei vähiten Vesa Heilalan ansiosta. Hän on yksi kolmesta suomalaisesta, jotka ovat lähdössä kaikkien aikojen ensimmäisille avaruuslennoille ihan tavan turistina. Iisalmelaislähtöinen Heilala on odottanut matkaansa nyt noin yhdeksän vuotta. Lähtölaskenta on melkeinpä alkanut. Matkaan on määrä lähteä ehkä jo tänä vuonna, viimeistään ensi vuoden puolella.

Olkeastaan Vesa Heilala on odottanut matkaa pikkupojasta asti. Ihan tuolloin hän ei vielä osannut arvata, että itse vielä joskus tähtiä raketin kyydissä tavoittelisi.

– Varmastikin siitä haaveilin jo lapsena. Minusta on kuviakin, joissa kokoan leik-

kirakettia joskus 6-7-vuotiaana. Joulupukki sen oli tuonut, Heilala muistelee ja täsmentää, että kyseessä oli Apollo-raketin pienoismalli.

– Avaruusmatka-sarjakuvin on jäänyt mieleen, sitä julkaistiin 1970-luvulla. Ja sitten tulivat Tähtien sodat ja muut. Kyllä voi sanoa, että olen matkasta aina haaveillut.

Vesa Heilala syntyi Iisalmessa ja varttui lapsuuskodissaan aina parikymppiseksi asti. Vesa-poika on kuusilapsisen perheen kuopuksena. Sisaruksista yhtä vaille kaikki ovat muuttaneet aikoinaan Iisalmesta pois.

– Iisalmi oli ja on vieläkin varmasti hyvä paikka elää lapselle ja nuorelle. Töitähän sieltä ei vain ole helppo löytää, Vesa Heilala sanoo.

Lapsuus- ja nuoruusvuosina harrastuksina olivat purjehdus ja moottoripyöräily. Matkailukin on aina kiehtonut.

– Voi sanoa, että vapaa-aikani olen aina halunnut käyttää matkusteluun. Olen halunnut tutustua paikkoihin, joihin ei ehkä ole niin

APUKÄYNNISTIN
Rexener 18000 mAh:n
litium-polymeri-
akulla (199,-)

**JÄÄN-
SULATUSAINE**
(2,19/kg)

LUMILINKO
6,5 hv,
4-t

159€ 21⁹⁰ 599€

IKH RAUTAOSA
www.rautaosa.fi

Teollisuusk. 12
74120 Iisalmi
0500 670 696
Avoinna: ma-pe 7-17, la 9-14

Täyden palvelun optikkoliike Iisalmessa

OPTIIKKA
JULKUNEN

Palvelevat
silmälääkärit:
Jarkko Jaatinen
Tiina Karhu

Savonkatu 19, Iisalmi | Palvelemme ma-pe 9-17 sekä la 10-14

Varaa aika: 017 821 1311
tai osoitteesta www.fennooptikka.fi

VESA HEILALAN KUVAT

Avaruus- autoa, pipoa ja paitaa

Vesa Heilala kertoo ja markkinoi avaruusmatkaansa myös "Suomalainen astronautti" -nettisivustonsa kautta. Sivuilta löytyy niin Heilalan blogia kuin kuvakavalkadia, videoita sekä tietoa niin Heilalasta kuin lentoon valmistautumisesta. Sponsoritukea Heilala haalii muun muassa luennoilla valmistautumisestaan avaruusmatkalle. Verkko-kaupasta voi hankkia "Suomalainen Astronautti" -paidan, -pipon tai raketti-boxerit. Käytössä on myös matkaa mainostava auto.

”Eivät ole kasvot vielä kuluneet.

Ensimmäisten joukossa avaruuteen matkaava suomalainen kiinnostaa toki kaikkia. Julkisuus ei Vesa Heilalaa ole haitannut.

– Olen saanut kyllä kulkea toreilla ihan rauhassa. Eivät ole kasvot vielä kuluneet. Jos on paikalla sata henkeä, ehkä yksi heistä saattaa tunnistaa, Heilala kommentoi.

Vesa Heilalan haave alkaa olla vihdoin toteutumassa. Viimeistään vuonna 2020 sen pitäisi olla totta.

helppo mennä, Heilala kertoo.

Maapalloltakin on löytnyt suht eksoottisia paikkoja, kuten Kuuba, Mongolia, Pohjois-Korea...

– En sano, että matkustelu olisi elämäntapani. Se on vain tapani elää, Vesa Heilala määrittelee.

Avaruuteen asti pääsy tuntui kuitenkin niin houkuttelevalta, että Heilala varasi matkan siltä istumalta, kun kaveriltaan kuuli, että se ylipäätään olisi mahdollista. 150 000 euroa se vuonna 2010 maksoi. Osan summasta Heilala maksoi pankkivelalla.

– Sen halvemmalla matkaa ei tietääkseni saa.

Kannattiko sijoitus, sitä ei Heilala edes mieti. Niin kuin ei matkan muitakaan haasteita. Kustannuksia koituu parisen tonnia lisää Amerikan-matkasta. Reissuun tarvitytyn noin viikko lentoineen ja majoituksineen.

Rakettimatkaa varten Vesa Heilala kertoo pitäneensä kunnostaan hyvin huolen liikkumalla monipuolisesti. – Kävin paikan päällä

”Se tuntuu siltä, että silloin et puhu eikä käsi nouse penkistä.

New Meksikossa tutustui olosuhteisiin. Lämpö ja aurinkoista siellä on eikä juuri muuta lentoliikennettä eikä asutusta, siksi alue onkin rakettilennoille hyvä paikka.

Heilala vieraili NASTAR-keskuksessa ja totuteli G-voimiin sentrifugissa. Matkallaan hän tutustui rakettitehtaan ja teki painottomuuslennon Los Angelesissa.

– En pysty sanomaan, tuntuiko painottomuus hyvältä vaiko pahalta, lähinnä oudolta, Heilala sanoo. Kuvaavaa on, että painottomuuslentoa kutsutaan termillä "vomit comet" – oksennuslento.

– En kokeessa vielä oksentanut kuitenkaan, Heilala tuumaa.

G-voimia voi olla vaikuttamassa enimmillään kuusi, mikä tarkoittaa, että ihmi-

nen painaa lennon aikana kuusi kertaa enemmän kuin normaalisti.

– Se tuntuu siltä, että silloin et puhu eikä käsi nouse penkistä.

Sen eriskummallisempia Vesa Heilala ei tuntemuksista pohdi.

Jos aikoo lentää avaruuteen, ei kannatakaan pohtia – sen enempää oksentamisista kuin muistakaan erikoisista väristyksistä.

– Kokemus on vain siedettävä.

Lento kestää yhteensä noin kaksi ja puoli tuntia – raketti lentää noin sadan kilometrin korkeuteen, on avaruudessa "perillä" noin viiden minuutin ajan ja laskeutuu nopeasti takaisin maan pinnalle.

– Se viisi minuuttia on se juttu, Vesa Heilala huomauttaa.

Ja mitä kaikelta voi odottaa?

– Että näkee maapallon avaruudesta.

Niin. Mitäpä muutaakaan. Kaikki, mitä sen lisäksi tulee, jää koettavaksi ja muisteltavaksi loppuelämäksi.

Lento sataan kilometriin

Amerikkalaisen sir **Richard Bransonin** Virgin Galactic -yhtiö valmistelee yleisölle myytäviä avaruussukkulamatkoja SpaceShipTwo-sukkulalla.

Richard Branson on **Vesa Heilalan** Facebook-sivun mukaan itse innokas ilmailun pioneeri. Hän lähtee avaruuteen ensimmäisellä lennolla ja ottaa mukaan kaksi lastaan. Branson on vierailut Suomessakin useita kertoja. Heilala tapasi miehen New Mexicon -matkallaan vuonna 2011.

Lennolla sukula nostetaan emokoneella 15 kilometrin korkeuteen. Sen jälkeen raketti SpaceShipTwo (SS2) tiputetaan ja sen rakettimoottorit käynnistään. Nousu 110–115 kilometrin korkeuteen kestää noin 90 sekuntia.

Lähdössä matkustajiin kohdistuu kuuden G:n voima ja takaisin tullessa

neljän G:n voima. Äänen nopeus saavutetaan kahdeksassa sekunnissa ja parhaimmillaan raketti kulkee nelinkertaisella äänennopeudella. Ennen lentoa on matkustajille kolmen päivän koulutus ja neljäs on lentopäivä.

Viimeisin testilento 83 kilometriin tehtiin 13. joulukuuta viime vuonna. Lähiakoina tehdään testilento sataan kilometriin, joka on yleisesti hyväksytty avaruuden määritelmän raja.

Heilalan kanssa samalle lennolle lähtee kuusi matkustajaa, joilla kaikilla on oma ikkuna. Lentäjiä sukulassa on kaksi.

Avaruudessa on suomalainen astronautti -sivuston mukaan käynyt yli 500 ihmistä 40 eri maasta 55 vuoden aikana. Toistaiseksi siellä ei ole käynyt yksikään suomalainen.

Kuka?

Vesa Heilala

- Syntynyt vuonna 1966 Iisalmessa.
- Nyt jo edesmenneet vanhemmat: isä Pentti Heilala toimi Iisalmessa apteekkarina ja äiti Vuokko-Maija Heilala lääkärinä.
- Ylioppilas Iisalmen lukiossa vuonna 1985.
- Iisalmen kauppaoppilaitoksen markkinointilinjan opintojen jälkeen opiskeli tietotekniikkaa Jyväskylän yliopistossa pääaineenaan hallinnollinen tietojenkäsittely. Valmistuttuaan vuonna 1996 työskenteli ensin Valmetilla Jyväskylässä ja on toiminut vuodesta 2008 Helsingissä Pöyry-yhtiön palveluksessa tietokoneasiantuntijana.